

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-master Architectuur van ArtEZ**

Gegevens

	Naam instelling	: ArtEZ
datum	Naam opleiding	: hbo-master Architectuur (240 ECTS)
31 maart 2015	Datum aanvraag	: 10 oktober 2014
onderwerp	Variant opleiding	: deeltijd
Besluit	Locatie opleiding	: Arnhem
accreditatie hbo-master	Datum goedkeuren panel	: 14 juli 2014
Architectuur van de ArtEZ	Datum locatiebezoeken	: 22 en 23 mei en 18 juli 2014
(003370)	Datum visitatierapport	: september 2014
ons kenmerk		
NVAO/20150695/LL		

bijlagen **Aanvullende informatie**

- 2 De NVAO heeft bij brief van 15 december 2014 het panel en de instelling uitgenodigd voor een gesprek over de begeleiding van het praktijkdeel van de opleiding en over aspecten van de uitvoering van de visitatie. Op 21 januari heeft de NVAO, in een gesprek met de panelvoorzitter en vertegenwoordigers van de instelling, deze aanvullende informatie ontvangen. De NVAO heeft deze informatie in haar oordeelsvorming betrokken.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

De NVAO heeft in het besluitvormingsproces aandacht besteed aan de lage rendementen van deze opleiding, alsmede van vergelijkbare opleidingen aan andere hbo-instellingen. De NVAO is van mening dat de rendementcijfers gezien moeten worden in de context van deze specifieke masteropleidingen en constateert dat de betrokken instellingen maatregelen treffen om uitval waar mogelijk tegen te gaan.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

Pagina 2 van 6 Op 22 en 23 mei 2014 is de opleiding Master Architectuur van ArtEZ gevisiteerd door een commissie. Het totaaloordeel van de commissie is voldoende.

De opleiding Architectuur is een vierjarige masteropleiding (240 ECTS). De doelstelling is studenten op te leiden tot vakbekwame beroepsbeoefenaren die beschikken over kritisch denkvermogen, cultureel bewustzijn, sociale verantwoordelijkheid en inzicht in besluitvormingsprocedures en -processen. Afgestudeerden van de opleiding kunnen zich met hun diploma als architect inschrijven in het Architectenregister.

Het concurrent model dat de opleiding hanteert, staat voor de combinatie van studeren en werken, waarin ieder deel vijftig procent van de studiepunten oplevert. De studenten verrichten hun werkzaamheden voor de praktijkervaring – ofwel het buitenschools curriculum – van maandag tot en met donderdag. Het onderwijs van het binnenschools curriculum vindt plaats op vrijdag (ontwerponderwijs) en op zaterdagochtend (colleges en oefeningen).

Beoogde eindkwalificaties

De eindkwalificaties van de opleiding zijn direct afgeleid van de begintermen voor de beroepspraktijk zoals die zijn vastgelegd in de Wet op de Architectentitel en zijn gelegitimeerd door het internationale beroepenveld. De opleiding bracht deze eindkwalificaties samen in twee disciplinegerichte kerncompetenties en voegde daar enkele persoonlijke competenties aan toe. In de vertaling van deze eindtermen naar het curriculum valt in positieve zin de nadruk op conceptuele vormgeving en individueel ontwerpend vermogen op. Deze zorgt voor een sterk eigen profiel dat de masteropleiding aan de ArtEZ Academie van Bouwkunst onderscheidt van andere architectuuropleidingen; de visitatiecommissie waardeert de mogelijkheden die de opleiding biedt en actief stimuleert voor een vrijzinnige vakontwikkeling bij de studenten. De afstemming met het werkveld en vakgebied is adequaat dankzij periodiek overleg met de beroepenveldcommissie van de opleiding en continue feedback van onder meer (gast)docenten, studenten, alumni en externe beoordelaars die allen werkzaam zijn in de praktijk.

Programma

De commissie is van mening dat de opleiding haar eindtermen op een inhoudelijk complete wijze heeft vertaald naar het onderwijsprogramma. De beroepspraktijk maakt onderdeel uit van het DNA van de opleiding. De studenten behalen de helft van hun studiepunten in het werkveld, en ook het binnenschools curriculum brengt studenten veelvuldig in contact met de praktijk. Dit gebeurt via actuele thematiek in de lessen, gastdocenten en –beoordelaars, excursies en workshops. De didactische vormgeving van het onderwijs verbindt het leren en werken met elkaar en stimuleert zelfontplooiing. Het programma biedt studenten ruimte om persoonlijke accenten te leggen in de onderwijsinhoud, waarmee ze zelf hun toekomst als architect mede vormgeven. De opleiding kent een stevige studielast; de uitgebreide instroomprocedure is er op gericht alleen geschikte studenten toe te laten die weloverwogen aan de opleiding beginnen.

Personeel

De commissie vindt dat ArtEZ hogeschool voor de kunsten een doelgericht personeelsbeleid voert dat voorziet in aannamecriteria en in de beoordeling en professionalisering van het personeel. De master Architectuur draagt daarnaast ook zelf zorg voor deskundigheidsbevordering van jonge docenten, door hen binnen de ontwerpateliers te laten coachen door ervaren collega's. De kwaliteit van het personeel is goed. De opleiding werkt met een vast team van bewaarde parttime docent- coördinatoren die vanuit hun eigen architectuurpraktijk en netwerk passende, betrokken gastdocenten

Pagina 3 van 6 selecteren. De opleiding beschikt over voldoende onderwijzend en ondersteunend personeel om het programma te realiseren.

Voorzieningen

De commissie is van mening dat de master Architectuur beschikt over passende materiële voorzieningen. De informatievoorziening via verschillende digitale kanalen is toereikend. Dit geldt ook voor de studiebegeleiding: studenten kunnen voor ondersteuning terecht bij de docenten, opleidingscoördinatoren, hun studieloopbaanbegeleider of het decanaat. Verder is er extra begeleiding voor studenten met een functiebeperking.

Kwaliteitszorg

De commissie is van mening dat er een goed kwaliteitszorgsysteem is. Op facultair en opleidingsniveau wordt structureel en gestructureerd gemeten. Deze metingen leiden tot aantoonbare verbetermaatregelen. Ook worden de belanghebbenden betrokken bij (de kwaliteitszorg van) de opleiding. Studenten voelen zich over het algemeen goed gehoord.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De master Architectuur heeft een adequaat systeem van toetsing, waarin de opleiding de validiteit onder meer waarborgt door de inzet van een diversiteit aan toetsvormen en de directe verbinding van praktijkopdrachten aan de vakgerichte eindtermen van de opleiding. De beoordeling van toetsen en eindwerken is betrouwbaar door het ruim toepassen van het meerogenprincipe en het gebruik van vooraf opgestelde beoordelingsformulieren. Voor de inrichting van het afstudeertraject doet de commissie de opleiding een verbetersuggestie. Het gerealiseerde eindniveau kwalificeert de commissie als goed. Met het totaal aan toetsen wordt het masterniveau ruim voldoende aangetoond. Bovendien wordt in de 'eindproducten' de meerwaarde van de eigen opleidingssignatuur zichtbaar. De conceptuele, beeldende kwaliteit van de afstudeerprojecten is hoog en de commissie sprak zelfbewuste, creatieve alumni die exact weten wat ze in hun startende carrière willen bereiken.

Alle standaarden van het NVAO-kader zijn positief beoordeeld (voldoende en goed) en op die grond beoordeelt de commissie de opleiding M Architectuur als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder de aanbevelingen over (1) de toegang van de studenten tot benodigde faciliteiten en (opslag)ruimte en (2) de integratie van uitgebreidere 'projectdefinities' in de afstudeerprojecten.

Pagina 4 van 6 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van ArtEZ te Arnhem in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 februari 2015 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid heeft het college van bestuur geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-master Architectuur (240 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Arnhem) van ArtEZ te Arnhem. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 maart 2015 en is van kracht tot en met 30 maart 2021.

Den Haag, 31 maart 2015

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Oriëntatie programma	De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Goed
3. Inhoud programma	De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
4. Vormgeving programma	De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
5. Instroom	Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
6. Studeerbaarheid	Het programma is studeerbaar.	Goed
7. Duur	De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
8. Personeelsbeleid	De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	Goed
9. Kwaliteit personeel	Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Goed
10. Omvang personeel	De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoende
11. Huisvesting	De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoende
12. Studiebegeleiding	De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoende
13. Evaluatie en KZ	De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Goed
14. Verbetermaatregelen	De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Goed
15. Betrokkenheid	Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Goed
16. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Goed
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Pagina 6 van 6 **Bijlage 2: panelsamenstelling**

- Ir. R. Kloosterman, (voorzitter) is directeur van AeQui, evaluatiebureau voor het hoger onderwijs;
- Prof.dr. B.J.F. Colenbrander, (lid) is hoogleraar architectuurgeschiedenis en –theorie aan de faculteit bouwkunde van de Technische Universiteit Eindhoven en lid van de adviescommissie architectuur van het Stimuleringsfonds voor Architectuur;
- F. Delanghe, (lid) is architect bij het bureau AWG Architecten, Antwerpen, en gastdocent aan de faculteit Bouwkunde van de TU Delft;
- Ir. J.P. Wingender, (lid) is architect bij het bureau WinHov, Amsterdam, en lector aan de Academie van Bouwkunst (AHK);
- Ing R. van Vliet, (student-lid) studeert aan de Academie van Bouwkunst te Rotterdam.

Het panel werd ondersteund door drs. J. van Oudheusden MA, secretaris (gecertificeerd).